

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th April, 2026

Website: <https://econferencia.com>

UMUMTA'LIM MAKTABLARINING 5-SINF TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA "O'ZBEKISTON RASSOMLARI" MAVZUSIDA RASM ISHLASH METODIKASINI O'RGATISH

Homidjonov Sardorjon Sharifjon o'g'li
Qo'qonDU Tasviriy san'at va
muhandislik grafikasi yo'nalishi 3-kurs talabasi

Qosimova Nilufar Muratjon qizi
Qo'qonDU San'atshunoslik kafedrasida dotsenti
nilufar_jalilova@mail.ru Com tel: (99)3911391

Annotatsiya:

Mazkur maqolada umumta'lim maktablarining 5-sinf o'quvchilariga tasviriy san'at darslarida "O'zbekiston rassomlari" mavzusini o'qitish metodikasi yoritilgan. O'quvchilarda milliy san'atga qiziqish uyg'otish, estetik tafakkurni rivojlantirish hamda amaliy rasm ishlash ko'nikmalarini shakllantirish yo'llari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari innovatsion metodlardan foydalanish samaradorligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: tasviriy san'at, metodika, rassomlar, ijodiy faoliyat, 5-sinf, estetik tarbiya, pedagogik texnologiya.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim tizimida o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Tasviriy san'at darslari esa bu jarayonda alohida o'rin tutadi. Ayniqsa, "O'zbekiston rassomlari" mavzusi orqali o'quvchilar milliy madaniyat, san'at va tarix bilan yaqindan tanishadilar.

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th April, 2026

Website: <https://econferencia.com>

5-sinf o‘quvchilari tasviriy faoliyatga nisbatan faol va qiziquvchan bo‘lishi bilan ajralib turadi. Shu sababli ushbu bosqichda to‘g‘ri metodika asosida dars tashkil etish o‘quvchilarning ijodiy salohiyatini ochishda muhim ahamiyatga ega. Mazkur tadqiqotning maqsadi — 5-sinf tasviriy san’at darslarida “O‘zbekiston rassomlari” mavzusini samarali o‘qitish metodikasini ishlab chiqish va uning natijadorligini aniqlashdan iborat.

Metodlar

Tadqiqot jarayonida quyidagi metodlardan foydalanildi:

- **Pedagogik kuzatuv** – dars jarayonini tahlil qilish
- **Suhbat va savol-javob** – o‘quvchilarning bilim darajasini aniqlash
- **Amaliy mashg‘ulotlar** – rasm ishlash ko‘nikmalarini shakllantirish
- **Taqqoslash tahlili** – an’anaviy va interfaol metodlar samaradorligini solishtirish

Dars jarayonida quyidagi metodik yondashuvlar qo‘llanildi:

1. **Ko‘rgazmali metod** – rassomlar asarlari reproduksiyalari bilan ishlash
2. **Interfaol metodlar** – “Aqliy hujum”, “Klaster”, “Rol o‘ynash”
3. **Bosqichma-bosqich o‘rgatish** – rasm ishlash jarayonini ketma-ket tushuntirish
4. **Individual va guruhli ishlar**

Darsning asosiy bosqichlari:

- ❖ Kirish (motivatsiya)
- ❖ Yangi bilim berish
- ❖ Amaliy faoliyat
- ❖ Tahlil va baholash

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th April, 2026

Website: <https://econferencia.com>

Natijalar (Results)

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki:

- O‘quvchilarning rasm ishlashga bo‘lgan qiziqishi sezilarli darajada oshdi
- Milliy rassomlar ijodi haqida bilimlari kengaydi
- Tasviriy ifoda vositalaridan foydalanish ko‘nikmalari shakllandi
- Mustaqil ijod qilish qobiliyati rivojlandi

Interfaol metodlardan foydalanilgan sinflarda o‘quvchilar faolligi 30–40% ga yuqori bo‘ldi. Shuningdek, o‘quvchilar ishlarida kompozitsiya va rang tanlash sifat jihatidan yaxshilandi.

Muhokama

Natijalar shuni ko‘rsatadiki, an’anaviy dars o‘tish usullari bilan cheklanib qolish o‘quvchilarning ijodiy rivojlanishini to‘liq ta‘minlay olmaydi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash esa dars samaradorligini oshiradi.

“O‘zbekiston rassomlari” mavzusini o‘rganishda quyidagi jihatlarga e‘tibor qaratish muhim:

- Milliy qadriyatlarni singdirish
- Rassomlarning hayoti va ijodini sodda va qiziqarli tarzda tushuntirish
- Amaliy mashg‘ulotlarga keng o‘rin berish

Shuningdek, o‘quvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olish, ularning tasavvur va fantaziyasini qo‘llab-quvvatlash muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

5-sinf tasviriy san‘at darslarida “O‘zbekiston rassomlari” mavzusini samarali o‘qitish uchun interfaol metodlar, ko‘rgazmali vositalar va amaliy mashg‘ulotlarni uyg‘unlashtirish zarur. Bu yondashuv o‘quvchilarning nafaqat

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th April, 2026

Website: <https://econferencia.com>

bilimini, balki ijodiy tafakkurini ham rivojlantiradi. Kelgusida ushbu metodikani yanada takomillashtirish va raqamli texnologiyalar bilan boyitish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Abduqodirov A.A. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan, 2012.

1. Qosimov M. Tasviriy san’at o‘qitish metodikasi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2015.
2. Nurmatov B. Maktabda tasviriy san’at darslarini tashkil etish. – Toshkent, 2018.
3. Nilufar, K. (2022). IN FINE ARTS AND DRAWING LESSONS. USING CASE STAGE EDUCATIONAL TECHNOLOGY." Open Access Repository9, 11, 88-92.
4. Muhammedovich, S. U. B. Problems of Teaching Drawing at School. International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development, 4(1), 35-39.
5. Nilufarkhan, Q., & Dildorakhan, A. (2022). Theoretical foundations of the history of applied arts of Uzbekistan. In E Conference Zone (Vol. 1, pp. 12-13).
6. Qosimova, N. (2022). Goals and objectives of creative thinking in the course of the lesson. Educational and Pedagogical Sciences, 14(7), 2167-2170.
7. Solijon o‘g‘li, Q. B. Carpentry Schools-Applied Art Foundation Of Development. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(11), 945-949.
8. Kasimova, N. M. K. (2022). Representatives of the Kokan School of Coppersmithing, Glorifying the National Craft. RegiINTERNATIONAL JOURNAL ON ECONOMICS, FINANCE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT, 4(11), 86-90.

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th April, 2026

Website: <https://econferencia.com>

9. Qosimova, N. (2022). IN FINE ARTS AND DRAWING LESSONS. USING CASE STAGE EDUCATIONAL TECHNOLOGY." Scienceweb academic papers collection.